

Gatelangs, for alle

Når natten faller på ikler Ellen Haugen Remfeldt seg sin gule vest, og vandrer gatelangs i Oslo sentrum. Helg etter helg. Det er alle tjent med.

Jeg hadde lyst til å bli natteravn helt siden jeg hørte om det første gang. Men mannen min mente at vi måtte bruke den lille fritiden vi hadde til å være sammen. Dermed ble det ikke noe av. Og så trodde jeg at det var for sent. At jeg var blitt for gammel. Helt til jeg så en plakat på T-banen, i forbindelse med en vervekampanje som natteravnene hadde for to og et halvt år siden. Er du mellom 18 og 80 sto det? Yes! Tenkte jeg, og så at de andre spørsmålene de stilte også var helt kurante. Dermed var jeg i gang. Det første året ravnet jeg 34 helger.

BARE Å MØTE OPP • I Oslo sentrum ravner man etter drop-in prinsippet. Det er bare å møte opp på ravnekontolet i Storgaten 28, kl. 21.45 lørdag kveld. Der er det en vandringsansvarlig som har regien, og fordeler de fremmøtte i grupper på mellom tre og fem personer. Flere grupper skal patruljere til fots, mens tre grupper setter seg i ravnebilene, Hugin, Munin og Odin. De mest erfarne ravnene blir gruppeledere.

FØRSTE OMGANG • Ellen Haugen er vår gruppeleder lørdag 21. mars. Og når klokken slår 22.15 legger vi i vei. Laget vårt, som består av Kari Anne som er sambandsansvarlig i kveld, Andrej, gruppeleder Ellen og undertegnede. Gate opp og gate ned, til fots. Det er ganske stille så tidlig på kvel-

den. Men etter hvert merker vi at nattelivet begynner å ta litt form. De første kommer fra vorspiel, med buss, bane eller taxi, og trekker mot utestedene. Det mangler ikke på muntre tilrop til ravnene. Og tomflaskene setter de fra seg på gatehjørnet. Men ingen flaske unnslipper Ellens ravneblikk. Den kan bli et farlig våpen i neste omgang, og må fjernes.

En glad guttegjeng på vei ned Karl Johan lurer på om vi vet om et lurt sted de kan gjemme ølposene mens de er inne på steder? Nei, der har ikke ravnene noen gode forslag. Men det er hyggelig å slå av en prat likevel. Det tar en ravn seg alltid tid til.

Noen kommer bort og uttrykker sympati. Det er bare noen få dager siden en natteravn ble slått ned i Moss.

Ellers er byen mørk, stille og fortsatt ganske rolig når klokken etter hvert nærmer seg kvart på ett. Suppeserving venter i ravnenes hovedkvarter i Storgaten. Vi trekker den veien, i likhet med de andre ravnflokkene som har vært på andre kanter av sentrum. Når klokken er ett er det fullt rundt bordet. Cirka 20 ravner stiller opp en vanlig lørdag. Noen har vært med veldig lenge, en dame har vært natteravn i Oslo sentrum siden 1992 – men mange, og de aller fleste er nokså nye. Ellen er blitt en veteran med sine to og et halvt år. Hun sitter i styret til og med. Det gjør tannlegekollega Erik Andersen også. Han er også med denne lørdagen, som leder for en annen gruppe. De to jobber for øvrig samme sted for tiden. En gang i uken behandler de rusavhengige ved den kommunale tannlegevakten i Oslo. Ellen jobber litt i privat praksis også. Men stil-

lingen som professor i periodonti er hun pensjonert fra. Hun ser ingen grunn til å være blant dem som går igjen på fakultetet. Men nå må vi ravne videre her.

Det er ikke lange pausen man unner seg som natteravn. En rask suppetallerken, en kopp kaffe og en liten prat med ravnkolleger. Dette er ikke noe kaffeslabberas og ingen kaster bort tiden.

Neste økt starter kvart over ett. Vi skal kjøre bil vi, nå. Ellen og jeg. Den største, fineste og nyeste ravnebilen, Odin, der kveldens vandringsansvarlige, Kristian Dyresen, er sjåfør. Erik Andersen er også blitt med på laget. Ikke tannlegen, men en annen Erik Andersen. Han er ansvarlig for å skrive rapport fra turen.

TIL LEGEVAKTEN • Og nå skal vi hilse og si at byen har forandret seg. Her er det liv. Rai, rai. Og vi får ganske mye bedre oversikt når vi kjører bil. Fortsatt gate opp og gate ned. Et ravnefjes i hvert bilvindu, følger nøye med på alt som rører seg i gatene. Er det en som har sovnet der, sittende på fortauskanten, med hodet i fanget? Nei. Der reiser han seg. Vi kjører videre. Brygger det opp til bråk i den gjen- gen der, eller? Nei, det er visst bare gøy. Men der sitter det en jente som ikke har det bra. Utenfor et utested i Klingenbergsgaten. Ellen hopper ut av bilen og bøyer seg ned. Den unge jenta har det slett ikke bra. Hun er rett og slett i veldig dårlig form. Venninnen forklarer at alt sto bra til for litt siden. At hun kom i prat med en gutt og plutselig skjedde det noe. Kan han ha puttet noe i drinken hennes? Ikke godt

Kari Anne, Ellen og Andrej pluss fotografen utgjør en ravnegruppe i Oslo lørdag kveld, 21. mars, 2009.

å si. Vi bestemmer oss for å ta en tur til legevakten. På med hansker og frem med spypose. Begge jentene setter seg inn i bilen. Den snakkesalige venninnen synes natteravnere er helt topp! Hvilken service. Kan vi komme og hente dem senere og kjøre dem hjem også, eller? Hun forteller hvor 'lite' de har drukket. Burde ikke bli SÅ påvirket av et par flasker vin og noen glass til. Synes hun. De veier tross alt minst 45 kilo, tenker vi, og skjønner godt at det ikke står så bra til med den ene. Dessuten kan det godt tenkes at de har puttet i seg noe i pilleform, både den ene og den andre. Uten å få hjelp av noen. Men det trenger ikke vi tenke på eller ta stilling til. Vi slipper dem av på legevakten. Der vil sakkyndige finne ut om det er noen fare på ferde.

ANER FRED OG INGEN FARE • Og vi kjører videre. Det tar ikke lang tid før vi oppdager en mann som oppfører seg mistenkelig. Foran ham rusler en dame med ustø gange. Han stopper hver gang hun stopper. Bare litt bak henne. Og når hun begynner å gå begynner

han å gå igjen også. Hva er det han pønsker på? Det hele er etter hvert nokså påfallende. Ingen av dem oppdager at vi følger etter. Vi kjører opp til damen og spør om hun vil ha skyss hjem. – Ja takk! Hun er helt uvitende om at hun er blitt fulgt etter av en mann, og føler seg veldig godt passet på. Takknemlig og glad blir hun kjørt til døren og vi ser henne låse seg inn hjemme på Grønland, mens vi blir kalt opp av en vandrende patrulje.

LATER SOM ALT ER BRA • Det er observert to menn som slår en jente i Birkelunden. Full fart den veien. Når vi kommer frem er politiet allerede på stedet og tar hånd om situasjonen.

Vi kjører videre. Hit og dit, på kryss og tvers. Byen tråles. I Akersgaten ved Wessels plass står det en voksen dame og gråter. Vi stopper. – Hvordan går det med deg? – Bare bra, sier hun. Ingenting i veien her. Selv om hun bærer tydelig preg av å ha blitt slått i fjeset. Mens hennes kavalier kommer inn fra sidelinjen sier hun ellers tusen takk. Hun trenger ikke skyss hjem til

Lambertseter. Da er det ingenting vi kan gjøre. De sjangler sammen oppover gaten. Og vi følger sakte etter. Har ikke lyst til å slippe henne helt. Og der tar han jammen meg et solid kvelertak på henne. Kristian nøler ikke, og kaller opp politiet. De er på vei, sier de. Vår rolle nå er å observere. Her skal det vitnes hvis det skjer noe. Og det gjør det. Du verden så sint han er. Men det blir heldigvis ikke mer vold. Derimot blir det slutt på forholdet flere ganger i løpet av en liten halvtime, ser vi. Og hun tar ham tilbake med åpne armer minst like mange ganger. Endelig kommer politiet. De vil høre hva vi har sett. Og så kan vi dra videre, mens en mann som ikke har vært grei mot kjæresten sin må sette seg inn i en politibil og forklare seg.

SÅ FLAUT! • Ved Youngstorget går det en dame og svimer litt. Hit et steg og dit et steg. Og ganske mange attersteg. – Nei, takk. Hun trenger ikke

hjelp. Hun bor på Majorstuen og vet godt hvor hun skal gå, sier hun og setter kursen mot Grønland. Oj, oj, oj. Det ser ikke så bra ut. Vi følger etter. Etter tre kvarter har hun vært rundt kvartallet og er kommet tilbake til start. Youngstorget. Vi prøver oss med en henvendelse igjen, og fornyet tilbud om skyss hjem. Kristian hopper ut av bilen. Han er den aller flinkeste til å overtale av alle ravner, sies det. Og jamen lykkes han. Den fagre blonde kommer inn i bilen. – SÅ pinlig! Hun har kredittkort og skal i hvert fall betale for turen. – Herregud – så flaut! Hun er sykepleier, altså. Og holder på med spesialisering og alt mulig. I morgen skal hun lese. Det er eksamen på mandag. – Nei og nei så ille. Hun husker ikke hvor hun har vært i kveld, heller. Og når det kommer til stykket er det i grunnen ganske fint å bli kjørt hjem. Det kredittkortet hun snakket om er helt borte, og telefonen virker ikke den heller. – Tusen takk!, sier hun

Varm suppe og pauseprat i natteravnenes hovedkvarter i Storgaten.

med flott Mandalsdialekt. Og vi skal vel ikke si det til noen?

Selvsagt ikke. Sånt driver ikke natteravner med.

RAVN SELV, DA VEL • Klokken halv fem senker roen seg igjen over byen, og ravnene kan vende nebbet hjemover. Man sover kanskje litt ekstra len-

ge på søndag. Men selv om vi har ravnnet hele natten har vi ikke ranglet. Dermed er dagen derpå helt til å leve med.

Det ravnnes over hele landet. Hvis noen er blitt interessert, er det bare å sjekke www.natteravnene.no. Der står alt man trenger å vite.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi